

Виправляти недоліки міжнародного стандарту мають національні примітки, або Подача «осетрини не першої свіжості»

ВІД РЕДАКЦІЇ

Стаття головного конструктора ПП «Артон» Володимира Баканова під назвою «Щодо сумісності компонентів систем пожежної сигналізації згідно з ДСТУ EN 54-13:2014» (№7, стор. 7-9), у якій автор аналізує деякі норми цього документа, викликала жвавий інтерес у наших читачів. Зокрема, у №11 цю тему у публікації «Щодо сумісності компонентів систем пожежної сигналізації та оповіщення» (№11, стор. 10-11) продовжив фахівець зі стандартизації, сертифікації та якості Української федерації спеціалістів безпеки Володимир Боровиков. Але Володимир Баканов не зовсім згоден з автором дискусійної статті, а тому надіслав до редакції репліку. Аби ви, шановний читачу, належним чином сприйняли дискусію, радимо повторно прочитати означені публікації. Отож пропонуємо вашій увазі репліку.

Коли на сторінках науково-виробничого часопису розгортається дискусія, це добре з кількох причин. По-перше, видання має авторитет; по-друге, тема дискусії актуальна; по-третє, авторам є що сказати.

Гадаю, не треба нікого переконувати в тому, що в галузі пожежної безпеки подвійні стандарти – найостанніша справа. Такий підхід створює передумови не лише для корупційних схем, а й значно збільшує кількість майбутніх жертв вогняної стихії.

Розумне поєднання рівня нормативних вимог до досягнутого рівня сучасної техніки – той компроміс, який повинен відслідковувати регулятор ринку в даній галузі. Цей процес може бути тільки перманентним, а постійне запізнення нормативних вимог за рівнем продукції передових світових виробників можна

Даний матеріал надруковано в якості дискусійного, отож редакція запрошує зацікавлені сторони висловити свою думку з приводу порушених питань

вважати природним станом справ. Але, коли подібне запізнення триває десятиліттями, то така бездіяльність регулятора ринку реально перетворює його в «гальмо прогресу».

Та чи прискорює цей процес упровадження міжнародних стандартів методом підтвердження за позначенням? На прикладі ДСТУ EN 54-13:2014 хотілося показати, що впровадження в Україні європейського стандарту, який перманентно розвивається та нараховує майже 30 частин, неможливо повноцінно забезпечити без національних приміток, а, можливо, й без відхилень. Бо справа – не лише в тому: буде текст викладений українською чи залишатиметься на мові оригіналу, позаяк куди важливіші науково-технічні питання. Такий стан справ обумовлений тим, що рівень техніки в сучасному світі докорінно змінюється за 5-7 років. Впровадження стандарту із затримкою в 12 років стосовно оригіналу – шлях у глухий кут.

Позиція пана Боровикова в національній стандартизації теж не нова – подача «осетрини не першої свіжості». Фахівці галузі повинні самі визначити, що є друкарською помилкою, на підставі чого треба застосовувати новітній стандарт, якщо посилення зроблено на нормативний документ з указаним роком видання, а також бачити те, що відсутнє в оригінальному тексті й не звертати увагу на технічні помилки. У такому разі різні фахівці матимуть різні висновки. Про відсутність же однозначного трактування положень стандарту сказано вище.

Дивує позиція фахівця зі стандартизації, сертифікації та якості, який не розуміє різниці між акредитацією випробувальної лабораторії на відповідність міжнародному стандарту EN 54 та національному документу – ДСТУ EN 54. Жодна європейська країна, крім України, не визнає сертифікати на відповід-

ність ДСТУ EN 54. Навпаки – потребує відповідності не лише EN 54, а й своєму національному стандарту: PL EN 54, DIN EN54 і т.п.

Чи інший приклад стосовно форми викладу та зрозумілий будь-якому фахівцеві, котрий мав справу зі стандартами. Якщо розділ нормативного документа називається: «3. Роги й копита», то він не може складатися лише з одного підрозділу «3.1 Роги». Очевидно, що в підрозділі 3.1 не має бути ані визначення копитам, ані викладення тексту про копита, це все для підрозділу 3.2. Або можлива інша побудова такого розділу: без саморобок на підрозділи, коли про роги й копита йдеться разом:

«3.1 Роги буйвола 3.3 Копита корови
3.2 Копита кози 3.4 Роги оленя...»

Виправляти такі недоліки міжнародного стандарту повинні національні примітки та відхилення, розроблені робочими групами ПК4 національного ТК25, а також через представника України в міжнародному ТК72 вноситись як пропозиції для змін в оригінальному документі. Принципово, що кожною окремою частиною стандарту EN 54 повинна займатися група фахівців, а не одна людина – всіма частинами стандарту, навіть коли вона буде представником України в європейському технічному комітеті.

Справді, цей шлях непростий. Фахівцям галузі треба згуртуватись, аби прискорити процес створення дійсно сучасної нормативної бази з широким застосуванням європейських стандартів, а не тупим копіюванням застарілої нормативної інформації з відкритих джерел. Але тут нашоєвхуємося на іншу непросту проблему – фінансування...

Володимир **БАКАНОВ**,
головний конструктор ПП «Артон»